

Pohjoisen eKirjaston Yhteistyösopimus

1. Sopijapuolet

Tämän Sopimuksen (jatkossa: "Sopimus") Sopijapuolina ovat Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan alueellista kehittämistehtävää hoitava Oulun kaupunki/Sivistys- ja kulttuuripalvelut, Oulun kaupunginkirjasto, Lapin alueellista kehittämistehtävää hoitava Rovaniemen kaupunki/Sivistyspalvelut, Rovaniemen kaupunginkirjasto ja Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan alueen kuntien yleiset kirjastot (jatkossa "eKirjasto-toimijat"), jotka on lueteltu tämän Sopimuksen liitteessä 1. Tällä Sopimuksella sovitaan Pohjoisen eKirjaston toiminnasta (jatkossa: "eKirjasto")

2. Sopimuksen tausta

Laissa yleisistä kirjastoista (29.12.2016/1492: 6-8 §) määritettyjen tehtävien ja alueellisen kehittämistehtävän mukaisesti, alueellista kehittämistehtävää hoitavan kirjaston tulee edistää alueensa kirjastojen kehittymistä ja kirjastojen keskinäistä yhteistoimintaa. Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan alueellista kehittämistehtävää hoitaa Oulun kaupunginkirjasto ja Lapin alueellista kehittämistehtävää hoitaa Rovaniemen kaupunginkirjasto.

3. Sopimuksen tarkoitus ja kohde

Tämän Sopimuksen lähtökohtana on eKirjasto-toimijoiden yhteinen tavoite tuottaa yhdenvertaisia ja saavutettavia e-aineistopalveluita toiminta-alueensa asukkaille (jatkossa: E-palvelut).

Oulun kaupunginkirjasto ja Rovaniemen kaupunginkirjasto organisoivat ja koordinoivat Pohjoisen eKirjaston toiminnan prosesseja sekä ylläpitävät sen toimintaa eKirjasto-toimijoiden tällä Sopimuksella sopimien käytänteiden ja ehtojen mukaisesti. Näihin tehtäviin kuuluvat Pohjoisen eKirjaston E-palveluista päättäminen ja sopiminen, sekä valittujen E-palvelujen sopimushallinta ja Pohjoisen eKirjaston ylläpitoon liittyvät tehtävät.

Oulun kaupunginkirjasto ja Rovaniemen kaupunginkirjasto yhdessä Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan alueen kuntien yleisten kirjastojen kanssa sitoutuvat tavoitteeseensa löytää mahdollisimman kustannustehokkaat ja tarkoituksenmukaiset ratkaisut valittujen E-palvelujen tuottamisessa Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan kuntien asukkaille.

Tällä sopimuksella puretaan ja korvataan Oulun kaupunginkirjaston ja Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan yleisten kirjastojen välinen Alueellisen eKirjaston 1.1.2019 voimaan astunut yhteistyösopimus.

4. Yhteistyön organisointi

4.1. Työjärjestys

Alueellista kehittämistehtävää hoitavat Oulun kaupunginkirjasto ja Rovaniemen kaupunginkirjasto organisoivat ja koordinoivat Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan yhteisen Pohjoisen eKirjaston toimintaa ja toimivat alueidensa hankintayksikköinä E-palveluissa. Oulun kaupunginkirjasto ja Rovaniemen

noudattaa voimassa olevan tietosuojalainsäädännön säännöksiä ja muita henkilötietojen käsittelyä sekä suojaamista koskevia säädöksiä.

eKirjasto-toimijat toimittavat Oulun kaupunginkirjastolle ja Rovaniemen kaupunginkirjastolle sen kirjallisesti antaman ohjeistuksen mukaisesti:

- ajantasaiset ja oikeat tiedot omista IP-osoitteistaan ja korttisarjoistaan, sekä tiedottaa viipymättä mahdollisista muutoksista Oulun ja Rovaniemen kaupunginkirjastoja ja suoraan palveluntarjoajia
- mikäli käyttäjätunnistuksessa siirrytään muuhun menetelmään, toimittavat alueen kirjastot tarvittaessa Oulun ja Rovaniemen kaupunginkirjastoille vaadittavat tiedot. Käyttäjätunnistusmenetelmistä sovitaan kunkin palveluntarjoajan lisenssisopimuksessa
- ajantasaiset yhteyshenkilö-, osoite- ja laskutusyhteystiedot mukaan lukien alv- ja y-tunnukset. Yhteyshenkilöt ilmaistaan liitteessä 1.
- muita erikseen pyydettäviä palveluiden edellyttämiä tietoja.

Mikäli eKirjasto-toimijat eivät toimita edellä mainittuja tietoja, ne ymmärtävät, että e-palveluntarjoaja ei välttämättä pysty tai suostu toimittamaan eKirjasto-toimijoille lisenssisopimuksen mukaista palvelua.

eKirjasto-toimijat vastaavat lisenssisopimusten edellyttämässä määrin siitä, että ainoastaan lisenssisopimusten mukaan käyttöön oikeutetuilla on mahdollisuus hyödyntää e-aineistoja.

eKirjasto-toimijat sitoutuvat tiedottamaan organisaationsa henkilö- ja käyttäjäkuntaa tämän sopimuksen nojalla solmittujen lisenssisopimusten ehdoista sekä väärinkäytöksistä seuraavista sanktioista. Mikäli ilmenee epäily tai tieto lisenssisopimusrikkomuksesta, eKirjasto-toimija ryhtyy lisenssisopimuksen edellyttämiin toimenpiteisiin. Lisäksi eKirjasto-toimija ilmoittaa asiasta viipymättä Oulun kaupunginkirjastolle tai Rovaniemen kaupunginkirjastolle. Jokainen eKirjasto-toimija vastaa osaltaan omasta toiminnastaan tai laiminlyönnistään aiheutuvasta vahingosta tai rikkomuksesta.

5. Tietojen luottamuksellisuus

eKirjasto-toimijat vastaavat siitä, että toisen eKirjasto-toimijan luovuttamia, luottamukselliseksi merkitsemiä, tietoja käsitellään luottamuksellisina viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säännökset huomioon ottaen. Asiakaskohtaisia yksittäisiä tietoja ei luovuteta, käytetä tai julkaista tämän Sopimuksen voimassaoloaikana tai sen jälkeen muuta kuin sopimusvelvoitteiden täyttämisen vaatimiin tarkoituksiin ja sen edellyttämässä laajuudessa.

Luottamuksellisena tietona ei kuitenkaan pidetä tietoa, joka on:

- julkisuuslainsäädännön nojalla esitettävä
- luovutushetkellä yleisesti tunnettua
- saatavilla julkisista lähteistä
- tullut luovutushetken jälkeen yleisesti tunnetuksi tai saataville muutoin kuin toisen eKirjasto-toimijan toimien tai laiminlyöntien seurauksena
- ennen tiedon luovutusta tiedon vastaanottaneen osapuolen tiedossa ilman, että se on saatu suoraan tai epäsuoraan toiselta eKirjasto-toimijalta.

kalenterivuoden alkua, jona muutos on suunniteltu toteutettavan. Saatuaan tiedon muutoksesta ja muut tarpeelliset tiedot Oulun kaupunginkirjasto ja Rovaniemen kaupunginkirjasto neuvottelevat e-palveluntarjoajien kanssa lisenssisopimuksista irtautumisesta ja niiden mahdollisista uudelleenjärjestelyistä.

Mikäli Suomessa otetaan käyttöön valtakunnallisia e-aineistoja, Sopimusta tai Sopimuksen osia voidaan tarvittaessa tarkistaa uudelleen kohdan 10 mukaan ennen Sopimuksen päättymistä tai Sopimus voidaan purkaa.

Silloin kun yhdistymisen, liitoksen, jakautumisen tms. seurauksena syntyy uusi organisaatio, neuvottelevat Oulun kaupunginkirjasto ja Rovaniemen kaupunginkirjasto kyseisen organisaation lisenssisopimuksista sitten, kun uuden organisaation ja Oulun kaupunginkirjaston ja Rovaniemen kaupunginkirjaston välisestä yhteistyösopimuksesta on päästy sopimukseen.

Oulun kaupunginkirjasto ja Rovaniemen kaupunginkirjasto eivät tämän Sopimuksen voimassaolon päätyttyä tarjoa alueen kirjastoille tämän Sopimuksen mukaisia palveluja tai sisältöjä. Sopimuskauden päättyessä Sopimuksen sisältöä ja puitteita voidaan tarkistaa ja Sopimus uusia.

10. Sopimuksen muuttaminen ja siirtäminen

Tätä Sopimusta voidaan muuttaa vain eKirjasto-toimijoiden yhtenäisin päätöksin. Muutoshallinta tapahtuu tähän Sopimukseen liitettävällä Sopimusmuutos-liitteellä. Liitteen 1 (Yhteyshenkilöt) tietoja voidaan kuitenkin muuttaa ilmoittamalla muutoksesta Oulun kaupunginkirjastolle ja Rovaniemen kaupunginkirjastolle.

eKirjasto-toimijalla ei ole oikeutta ilman muiden eKirjasto-toimijoiden suostumusta osaksikaan siirtää tätä Sopimusta kolmannelle osapuolelle.

11. Sovellettava laki

Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia

12. Sopimuskappaleet

Sopimusta on laadittu ja allekirjoitettu yksi saman sisältöinen kappale kaikille eKirjasto-toimijoille.

13. Liitteet

Tähän sopimukseen kuuluvat sen erottamattomana osana liitteet:

Liite 1: Sopijapuolet ja sopimussyhteyshenkilöt

Liite 2: E-kokoelmapolitiikka

Liite 3: Maksut ja kustannusten jakautuminen

Liite 1

Sopijapuolet ja sopimussyhteyshenkilöt

Kukin Sopijapuoli nimeää yhteyshenkilön tätä sopimusta koskevien asioiden hoitoa varten. Yhteyshenkilön vaihtumisesta on ilmoitettava välittömästi Oulun kaupunginkirjastolle ja Rovaniemen kaupunginkirjastolle. Sopimussyhteyshenkilöiden ilmoittamisessa sovelletaan kohtaa 4.2.

Oulun kaupunginkirjasto (y-tunnus: 0187690-1) sopimussyhteyshenkilö:

Heidi Karhu

Alueellinen kirjastopalvelupäällikkö

PL 15, 90015 Oulun kaupunki

+35844 703 7330

heidi.karhu@ouka.fi

Rovaniemen kaupunginkirjasto (y-tunnus: 1978283-1) sopimussyhteyshenkilö:

Nina Sipola

Kirjastonjohtaja

Jorma Eton tie 6, 96100 Rovaniemi

+35840 576 2604

nina.sipola@rovaniemi.fi

Alavieskan kunnankirjasto (y-tunnus: 0184674-5) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi

tehtävänimeke

osoite

puhelin

sähköposti

Enontekiön kunnankirjasto (y-tunnus: 0190662-1) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi

tehtävänimeke

osoite

puhelin

sähköposti

Haapajärven kaupunginkirjasto (y-tunnus: 0209756-3) sopimussyhteyshenkilö:

puhelin 040 7563262

sähköposti MIKKO.KALLIONSIIVU@INARI.FI

Kajaanin kaupunginkirjasto (y-tunnus: 0214958-9) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi

tehtävänimeke

osoite

puhelin

sähköposti

Kalajoen kaupunginkirjasto (y-tunnus: 0185924-7) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi

tehtävänimeke

osoite

puhelin

sähköposti

Kemin kaupunginkirjasto (y-tunnus: 0210427-6) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi

tehtävänimeke

osoite

puhelin

sähköposti

Kemijärven kaupunginkirjasto (y-tunnus: 0191717-9) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi

tehtävänimeke

osoite

puhelin

sähköposti

Keminmaan kunnankirjasto (y-tunnus: 0210469-8) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi

tehtävänimeke

osoite

puhelin

sähköposti

osoite
puhelin
sähköposti

Limingan kunnankirjasto (y-tunnus: 0186553-2) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Lumijoen kunnankirjasto (y-tunnus: 0186580-7) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Merijärven kunnankirjasto (y-tunnus: 0186588-2) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Muhoksen kunnankirjasto (y-tunnus: 0186646-3) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Muonion kunnankirjasto (y-tunnus: 0191824-3) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Pyhännän kunnankirjasto (y-tunnus: 0189226-6) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Raahen kaupunginkirjasto (y-tunnus: 1791817-6) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Ranuan kunnankirjasto (y-tunnus: 0191974-8) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Reisjärven kunnankirjasto (y-tunnus: 0189548-3) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Ristijärven kunnankirjasto (y-tunnus: 0189576-6) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Sallan kunnankirjasto (y-tunnus: 0192936-4) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Sievin kunnankirjasto (y-tunnus: 0189615-2) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite

Suomussalmen kunnankirjasto (y-tunnus: 0189925-7) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Taivalkosken kunnankirjasto (y-tunnus: 0190100-3) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Tervolan kunnankirjasto (y-tunnus: 0193249-1) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Tornion kaupunginkirjasto (y-tunnus: 0193524-6) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Tornionlaakson kirjasto (Pello y-tunnus: 0193729-2 ja Ylitornio y-tunnus: 0210826-9)
sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Tyrnävän kunnankirjasto (y-tunnus: 0190140-9) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Utajärven kunnankirjasto (y-tunnus: 0190224-1) sopimussyhteyshenkilö:

Nimi
tehtävänimeke
osoite
puhelin
sähköposti

Utsjoen kunnankirjasto (y-tunnus: 9129466-4) sopimussyhteyshenkilö:

Liite 2

Pohjoisen eKirjaston e-kokoelmapolitiikka

Seuraavassa linjataan Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan Pohjoisen eKirjaston e-kokoelmapolitiikkaa. eKirjaston kokoelmiin hankitut e-aineistot ovat kaikkien sopimukseen sitoutuneiden kirjastojen asiakkaiden käytettävissä. Koordinointivastuu eKirjastosta on Oulun kaupunginkirjastolla ja Rovaniemen kaupunginkirjastolla, joilla on lain määrittämät yleisten kirjastojen alueelliset kehittämistehtävät.

E-aineistot voidaan väljästi määritellä digitaalisessa muodossa oleviksi tallenteiksi. E-aineistoihin kuuluvat muun muassa e-kirjat, e-äänikirjat, e-lehdet, musiikkiaihteiset e-aineistopalvelut, elokuvapalvelut ja tietokannat. Osa e-aineistoista on etäkäytettäviä, mutta osaa voi käyttää ainoastaan kirjaston tiloissa. Käyttöä rajoittavat lisenssit ja tekniset ratkaisut.

Kokoelmavastuu

E-aineistoja välittävät palvelut valitaan yhdessä Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan kirjastojen tai heidän valitsemiensa henkilöiden kanssa vuosittain. Uudet palvelut tulevat käyttöön yleensä kalenterivuoden alusta. Sopimuskausien pituudet vaihtelevat.

E-aineistokokoelmia hoidetaan keskitetysti, jotta kokoelmia voidaan suunnitelmallisesti kehittää. Keskitetyllä ratkaisulla taataan e-aineistojen kokoelmatyön jatkuvuus ja laatu. Käytännössä vastuu e-kokoelmanhoidosta (valinta, hankinta, kokoelmanseuranta ja poisto) keskitetään tietyille Kainuun, Lapin ja/tai Pohjois-Pohjanmaan kirjastojen työntekijöille. Hankintaa ja kokoelmanhoitoa tehdään säännöllisesti ja e-aineistojen käyttöä seurataan järjestelmien tarjoamien mahdollisuuksien mukaan. Osa e-aineistopalveluista hankitaan kokonaisuuksina, joihin ei tehdä erillistä valintaa.

Aineiston hankinta

E-aineiston valinnassa noudatetaan samoja periaatteita kuin muidenkin aineistojen kohdalla. Valinnassa otetaan huomioon yleisen kirjaston asiakaskunnan tarpeet ja laaja yhteistyöalue. Aineistonvalintaan voi vaikuttaa hankintaehdotuksilla. Aineiston valintaan ja karsintaan vaikuttavat aineiston saatavuus, arvioitu kysyntä, teosten kulttuurinen merkitys, teosten kieli ja käytettävissä olevat määrärahat. Valinnassa painotetaan monipuolisuutta ja alueen kirjastot ja asiakkaat voivat tehdä hankintaehdotuksia. E-aineistot täydentävät alueen kirjastojen painettujen aineistojen kokoelmia.

Liite 3

Maksut ja kustannusten jakautuminen

eKirjasto-toimijat sitoutuvat maksamaan vuosittain Sopimuksen tässä liitteessä määritellyt kustannukset, jotka muodostuvat eKirjaston sisältämistä E-palveluista ja niiden sisällöistä. Lisäksi eKirjasto-toimijat sitoutuvat maksamaan eKirjaston ylläpidosta aiheutuvat kulut.

eKirjaston toiminnasta aiheutuvat kustannukset jaetaan eKirjasto-toimijoille kuntien asukaslukujen mukaisessa suhteessa niin, että jakoperusteena käytetään edellisen vuoden viimeisen päivän asukaslukua, joka tarkistetaan Tilastokeskuksen tietokannasta. Asukasluvut tarkistetaan vuoden välein. Oulun kaupunginkirjasto ja Rovaniemen kaupunginkirjasto laskuttavat yhteiset kustannukset muilta eKirjasto-toimijoilta kaksi (2) kertaa vuodessa, toukokuussa ja joulukuussa. Mikäli jonkin e-aineistopalvelun laskutuksessa noudatetaan muuta menettelyä, sovitaan siitä erikseen.

Vuonna 2022 eKirjasto-toimijat sitoutuvat maksamaan e-aineistopalveluista 0,75 euroa/asukas (alv 0 %). Vuosikorotus on alustavasti kymmenen (10) prosenttia vuosittain summaan 0,75 euroa/asukas vuodesta 2023 alkaen. Vuosikorotuksella tullaan kattamaan palvelujen kasvavat hinnat ja e-aineistopalveluiden lisääntyvä käyttö. Vuosikorotus käsitellään ja sovitaan vuosittain Pohjois-Suomen yleisten kirjastojen esimiespäivillä. Sopimuksessa määriteltyjä kustannuksia aiheutuu eKirjaston sisältämistä E-palveluista ja niiden sisällöistä ja alustoista.

eKirjaston ylläpidosta aiheutuvat kulut vuonna 2022 ovat 0,05 euroa/asukas, joka jaetaan maksettavaksi eKirjasto-toimijoille kerran vuodessa. Mahdolliset vuosikorotukset tähän summaan käsitellään ja sovitaan erikseen eKirjasto-toimijoiden kanssa. eKirjaston ylläpitotyöhön määriteltyjä kustannuksia aiheutuu budjetin suunnittelu- ja seurantatyöstä, laskutuksesta, tarjouspyynnöistä, mahdollisten kilpailutusten valmistelusta, sopimusten tekemisestä, tilastoinnista, ongelmatilanteiden ratkaisemisesta yhteistyössä palveluntarjoajien ja alueen kirjastojen kanssa ja koordinoituvuudesta aineiston valinnan, uusien e-aineistopalveluiden testauksen ja pilotoinnin, eKirjasto-sivun päivittämisen ja Finna-verkkokirjastoalustan ylläpidon osalta.

Kilpailutusten valmisteluun, järjestämiseen, päätösten valmisteluun ja tekemiseen ostetaan tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijapalveluita, joiden kulut jakautuvat eKirjasto-toimijoille asukaslukujen mukaisessa suhteessa. Palveluiden käytön vaatimista teknisistä ratkaisuista, kuten kirjastojärjestelmiin avattavista rajapinnoista, niiden ylläpidosta ja lisenssien yhdistämisestä saattaa aiheutua lisäkuluja, joiden kattaminen kuuluu lähtökohtaisesti kullekin